

49600DTL050

De scientiis (humanis)

Incipimus ex notione et oppositione abbreviata

(1) de aeternis et necessariis (2) de contingentibus qua in fieri
certitudo immobilis probabilitas vs certitudinem

Nunc ad synthesin superiorem

Generice: scientia est hab. op., circ. op., syst. oper.

Specifice: (1) est hab op. non materialis sed symbolicus
non naturalis: uti in systemate digestivo/vasculari
non implicitus – cognoscitur in actu
exercito sed non in actu signato
sed explicitus – cognoscitur in actu signato

(2) cuius finis est pure intellectualis
quid sit, propter quid
quaerit
an sit

ex lumine
int agentis

ex admiratione

respondet unice ex motivis/mediis cognoscitivis

aliter gignitur et exercetur in forma experientiae intellectuali

[page 2]

Corollaria

I Quia scientia est hab. circ. syst.,
comparatur ad cognoscibilia seu obiecta materialia

sicut formale ad materiale
operatio ad operabile

quare diversificatio ex obiectis prius et per se
est mere materialis

secundario fit formalis inq. diversificatio
cognoscibilium exigit diversificationem circ.

quare divisio inter obiecta aeterna necessaria/ contingencia in fieri
est oppositio in elemento materiali

etiam diversificatio scdm quod scientia est
de mineralibus plantis animalibus homine angelis Deo
est diversificatio primo et per se materialis

[page 3]

Corollaria

II Quia scientia est habitus non operativus
sed operatorius
non restringitur ad unam potentiam
neque necessario invenitur tota in uno quodam homine

de facto in scientia operantur
non solum intellectus
sed etiam sensus imaginatio memoria
et ipsa voluntas finem scientiae (verum) volens
et praecepta methodi fideliter observans

praeterea, nihil impedit quominus tanta sit
una scientia est ab uno homine
addisci non possit (uti math. moderna)

[page 4]

Corollaria

III Quia scientia est habitus explicitus,
 scientia non est intelligentia vulgaris (common sense)
 quae ex communi vel speciali rerum usu acquiritur
 quae omnino valida esse potest
 sed cui deest id quod scientiae essenziale est,
 nempe, ut ipsa in actu signato et non
 in actu exercito existat

Utrum/quo usque intelligentia vulgaris
 tamquam medium instrumentum scientiae
 adhiberi potest
 alia est quaestio cf *Insight* 400, 418

[page 5]

Corollaria IV

Finis scientiae est pure intellectualis – verum intelligibile et intellectum
 scientia gignitur et exercetur in forma experientiae intellectuali

Quod non excludit quod ulterius sit practicum
 verum perfectum / spirat amorem
 verbum concretum

Non diximus ‘rationem puram’
 sensu rationalistico / Kantiano
 est deductivismus independens a factis concretis
Insight p. 402 ff.

Non diximus intellectum operativum
 si sensu graeco simplicificato: abstracta aeterna necessaria
 si sensu hegeliano (fere semper in scriptis acatholicis): est
 restitutio deductivismi per aliam technicam logicam
 scil: dialecticam

Videtur quod est in se practicum
 nam habitus est ad operationes
 circulus est operationum
 systema est operatorum

Resp. operationes intellectuales vel ad finem intellectualem ordinatae C.
aliae operationes N.

Saltem scientiae naturales sunt mere practicae
ita Scheler Croce et alii

Resp. multi sc. nat. periti ita cogitant – pragmatistae sunt C.
de facto – clara est distinctio inter scientiam puram fundamentalem
applicatam
in vere peritis elucet elementum pure rationale, speculativum,
aestheticum

Subiacet quaestio utrum int.humanus sit intuitivus an discursivus
utrum ens cognoscitur in exercito iudicio vero
ante iudicium elicitum

[page 6]

De circulo operationum cognoscitivo, humano, fundamentali

Tribus operationibus constant

experiri	id quod datur	sensibus/conscientiae	
intelligere	quid/propter quid	intelligere (directum introp)	definitio hypothesis theoria
reflectere	an sit	intelligere reflexum	affirmatio/negatio

Quae circulum efficiunt
mutuo se indigent

sine experientia	deest de quo quaeritur in quo intelligitur ex quo iudicatur
sine intelligentia	a brutis non discernimur
sine reflectione	verum et falsum non distinguimus

mutuo se complent

expertum potentia intelligibile	
per intelligere fit actu intellectum	
intellectum potentia affirmabile vel negabile	
per iudicium ad verum cognitum procedit	

et tribus positus, clauditur circulus
 vero adepto, quiescit intellectus
 ulterius sane inquit, sed ad aliud verum cognoscendum

[page 7]

De unitate scientiarum

(1) De differentiatione scientiarum – de unitate originante

idem circulus fundamentalis diversimode applicatur diversis operabilibus
 de quibus diversitatibus – methodologia fundamentalis:

non novae regulae – conventiones

sed rationes regularum

α ad ea quae infra hominem sunt – experientia exterior – intelligentia – iudicium
 - *Insight*

β ad ipsum hominem experientia externa

interna – in ipsis circulum operationum

γ ad ea quae supra hominem sunt – analogia

fides ex auditu – iudicia – intelligentia fidei

(2) De unitate – de unitate structurali – formali

gnoseologia – de ipsis operationibus fundamentalibus quaerit

– de eorum distinctione, relationibus, structuris

– plena ? includit analysis fidei

epistemologia – de valore, inevitabilitate, irreformabilitate op fund

– de appropriatione propriae conscientiae rationalis

– includit actum fidei elicatum

metaphysica – ex structura operationum ad structuram operatorum

cognitorum

metaphysica α ordinis naturae

β hominis [ontologia subiecti]

γ Dei: scdm cognitionem naturalem

scdm veritatem fidei

logica – respicit systema qua tale

classica assumit terminos prim., postulat prop prim.,

quot sint in singulis ? non determinat, obiectum formale nescit

circ. termini fundamentales sunt operationes

prop. fundamentales sunt relationes inter operationes

? determinatur per circulum
 obiectum formale determinatur per circulum
 meth – respicit systema qua tale in materialiter multiplicatis

[page 8]

De circulo fundamentali et de logica

Generalia Logica symbolica, conceptualis, fundamentalis
 principium rationis suff.

rationaliter neque affirmatur sine evidentia
 neque negatur

principium identitatis & noncontradictionis

rationaliter fieri non potest ut idem sub eodem
 respectu et affirmatur et negatur

sylogismus: ut probans

evidentia est inconditionatum virtuale

≡ conditionatum cuius conditiones implentur

nexus si *A*, tunc *B*

impletio *A*

concludens *B*

sylogismus est explicans: faciens scire:

luna phases sphericitas

praedicatio

eadem experta intelliguntur ut haec: subiectum

ut talia: praedicatum

[page 9] – [RD: this picks up from p. 7]

3 De unitate historica

verum: ut non latens, revelatum, manifestatum (1)

ut inconditionatum (2)

primo modo, est verum alicui et quidem essentialiter: expertum qua expertum
 intelligibile qua intelligibile
 inconditionatum qua
 reflect?

secundo modo, qua inconditionatum – independens est a subiecto hoc vel illo
 essentialiter communicabile, publicum

numquam contradicitur vero asserto
 habet ? logicum in praesuppositis
 consequentiis
 est ingressus at ordinem absolutum entis

Unde (α) personalismus vs ontologia classica
 (β) subiectum vs obiectum
 (γ) historia vs systema veritatum iam factarum, aeternarum
 (δ) Dasein vs dist. inter subiectum et obiectum

Resp

(1) ex analogia habitus, circ., systema non separantur:
 operatio/operatum
 intelligere in actu/intelligibile in actu
 rationaliter affirmans/verum
 veritas formaliter est in solo iudicio
 unde – quod Deus revelat est verum: in mente divina
 in mente humana credentis [C]
 non credentis [N]
 inconditionatum est independens ab hoc vel illo subiecto C
 ab omni prorsus subiecto: ignotum C
 notum N
 inconditionatum includitur inter manifestata

(2) unde requiritur personalismus ut sit manifestatio actualis
 transcenditur personalismus ad ordinem obiectivum per
 manifestatum inconditionatum
 ontologia personae, subiecti, supponit hanc transcendentiam si vere
 affirmatur

(3) ipsa manifestatio fit sub conditionibus psychol sociologicis historicis
 veritas aeterna (in mente divina) est veritas de historia mentis humanae
 Deus non scit per comp et divis sed scit quid hom componunt et dividunt

[page 10]

Resp (4) haec evolutio fit
 scdm alternantiam – abire et redire
 abire in ea quae sunt subiecti qua subiecti

sentire compunctionem - ??
 redire ad obiecta
 scdm interdependentiam – alia scientia ab alia dependet
 scil. omnes simul unam structuram formant
 quod hic manifestatur, ibi modo quodam analogo applicatur
 scdm dialecticam – propter errores, eorumque consequentia mala,
 homines ad verum consideratum compelluntur
 non tantus est amor veritatis ab homine de ea propter se curent
 semper credunt se iam satis habere
 inutilitas ulterius inquiri

(5) haec evolutio non est systematica
 e contra est evolutio systematum
 quo magis augetur manifestatio, eo accuratius plenius dicitur verum
 sive circa consequentia sive circa supposita, fundamenta

(6) haec evolutio non est sine linea normativa
 datur philosophia et praephilosophia perennis
 scil. antequam circ. fundamentalis explicite cognoscitur
 iam naturaliter homini inest et operatur
 non datur transitus ex absentia ad praesentiam metaphysicae
 sed ex metaphysica latente ad met. clare cognitam
 omnis evolutio est explicitatio, differentiatio, circ. fundamentalis
 N.B. sicut datur vera phil perennis
 ? dantur falsae philosophiae perennes
 scil. modi constantes quibus circ. fund. adhibentur
 materialistica – exp
 idealistica – int
 realistica – iudicium

[page 11]

(7) de scientiis humanis
 quid sit status – concrete* tot sunt diversae notiones status
 quot sunt mentalitates diversae ex diversa experientia
 politica, intelligentia, iudiciis, electionibus vitae

α agnoscendum videtur cognitionem politicam veram sicut et aliam evolvi
 non solum scdm quod est sed etiam scdm quod esse debet

β qua in evolutione datur duplex dialectica: erroris/peccati
circa errorem iam responsum est
circa peccatum, imploranda est gratia divina
adhibenda est theologia crucis

*[arrow from 'concrete' to:]

abstrahi: id quod est commune [list of three items illegible]